

К ПБ
КТСАП
К ВПЧ
г-жа И. Михайлова
От 14.05.2018

**Сдружение "Алианс за защита от насилие,
основано на пола"**

гр. Варна, ул. "Синчец" №21
Тел: 052 609 677; 0888 436 754, Тел/факс: 052 613 830
E-mail: bulqarian_alliance@mail.bg, office@bgrf.org,
sos@mail.bg, sos@ssi.bg
www.alliancedv.org

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	828-00-3
Дата	14 / 05 2018г.

12-14

Сдружение „Алианс за защита от насилие, основано на пола”

СТАНОВИЩЕ

До

- Председателя на Народното събрание, г-жа Цвета Караянчева;
- Председателя на Комисията по правни въпроси, г-н Данаил Кирилов;
- Председателя на Комисията по вероизповеданията и правата на човека, г-н Красимир Велчев;
- Председателя на Комисията по труда, социалната и демографската политика, г-н Хасан Адемов;
- Председателя на ПГ на ПП ГЕРБ, г-н Цветан Цветанов;
- Председателя на ПГ „БСП за България”, г-жа Корнелия Нинова;
- Председателя на ПГ „Обединени патриоти”, г-н Волен Сидеров;
- Председателя на ПГ „Движение за права и свободи”, г-н Мустафа Карадайъ;
- Председателя на ПГ на ПП „Воля”, г-жа Гергана Стефанова;
- Г-н Ангел Исаев, независим народен представител

Уважаеми дами и господа народни представители,

Обръщаме се към вас във връзка с проекта за Закон за допълнение на Закона за защита от домашното насилие, с входящ № 854-01-4 от 02. 02. 2018 година. Проектът касае допълнения на чл. 6 от ЗЗДН.

По своето съдържание и по логиката на времето, през което този проект беше внесен от група народни представители от БСП, е видно, че със същия се прави опит с няколко откъслечни текста да се покаже воля за по-добра защита на пострадалите от домашно насилие - като опит за компенсация на манипулативната кампания срещу ратификацията на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие, която е единственият по рода си международен нормативен акт, който дава цялостна и структурирана защита на пострадалите от домашно насилие.

Организациите, които представяваме имат дългогодишна специализация и ежедневен конкретен опит с лица пострадали от домашно насилие и други форми на насилие основано на пола/ джендър основано насилие. Ние сме убедени, че колкото и похвални да могат да бъдат отделни инициативи за фрагментарни промени, те не могат да имат благотворен и траен ефект върху обществените отношения, свързани с този тип насилие. Нещо повече, ако те не са част от цялостни, всеобхватни и последователни мерки на ниво законодателство и политики, и то базирани на всички досегашни достижения на международните универсални и европейски стандарти, те рискуват повече да навредят на положението на пострадалите, отколкото да го подобрят.

Организациите от Алианса за защита от насилие, основано на пола имат не само широк и задълбочен практически опит по проблема, но имат и обширен опит при подготовка на ново законодателство в тази област и промени в законодателството. Ще споменем само ролята на нашите организации при предлагането на проекта за Закон за защита от домашното насилие и негови последващи изменения. При всички случаи ние се запознаваме задълбочено с международните актове в тази област и всички документи от международни органи на ниво ООН, Съвет на Европа и ЕС.

Що се касае до предоставянето на социални услуги на пострадалите от домашно насилие, следва да се има предвид, че десет от организациите –

членове на Алианса предоставят такива, в това число и услугата настаняване в кризисни центрове, които именно са предмет на настоящия законопроект.

Като се има предвид изложеното от нас по-горе, ние анализирахме предложените от вносителите законодателни промени и обръщаме внимание на следните явни несъответствия с необходимостта от ефективна защита на пострадалите от домашно насилие лица:

С предложения проект на практика се създава задължение за държавата да осигури по един кризисен център във всяка област на територията на страната.

Съгласно т. 25 от ДР на ППЗСП „кризисен център” е „комплекс от социални услуги за деца и/или лица, пострадали от насилие, трафик или друга форма на експлоатация, които се предоставят за срок до 6 месеца и са насочени към оказване на индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневните потребности и правно консултиране на потребителите или социално-психологическа помощ, когато се налага незабавна намеса, включително чрез мобилни екипи за кризисна интервенция.”

Настаняването в кризисен център обаче е само една от социалните услуги, от които пострадалите от домашно насилие се нуждаят. Предложеният законопроект не отчита острата нужда в страната да се развият и разширят броят и видовете социални услуги, предоставяни на жертвите и извършителите, така че същите да имат на разположение повече инструменти за защита и помощ, в зависимост от вида насилие и интензитета му. Предложеният проект по никакъв начин не отчита необходимостта и от други видове социални услуги, като разкриване на горещи телефонни линии, консултативни центрове, центрове за подкрепа на пострадали от сексуално насилие и разширяване обхвата на услугата за работа с извършителите. Не се мисли по въпроса, че много пострадали от домашно насилие, нямат нужда от настаняване в кризисен център, а от друг вид социални услуги. Не се разсъждава и по въпроса за превенцията на домашното насилие и особено работата с извършители.

С предложения законопроект се предпоставя идеята, че отговорността на държавата по отношение на пострадалите от домашно насилие се свежда до това механично да се осигурят легла за всички пострадали, без да се държи сметка по въпроса, как да се предотвратяват тези случаи, така че да не се

налага масово настаняване в кризисни центрове. Законопроектът не разпознава факта, че най-добрата защита от домашното насилие е неговото, ако не ликвидирание, то поне намаляване. А това става не с откриване на още кризисни центрове, а чрез психо-социална работа с извършителите. Ако вносителите бяха извършили задълбочено проучване на проблема (а това винаги е необходимо когато се променя закон), щяха да установят, че процентът на извършители, преминали през психологическа терапия, които са извършили последващи актове на насилие, е почти нулев. Тоест, има спешна нужда от осигуряване на финансиране на тази услуга и тази нужда е не по-малка от нуждата за осигуряване на още кризисни центрове.

Цели се в закона да бъде направена една фрагментарна промяна, за която дори няма бюджетни средства (това следва да се спомене с оглед двумесечния срок, даден на Министерски съвет да предприеме необходимите действия по изпълнението на закона), която промяна няма да доведе до никакъв съществен напредък в областта на превенцията и защитата от домашно насилие.

Борбата с домашното насилие трябва да следва ясна концепция, която да доведе до структурни и всеобхватни промени в работата на българската държава в тази област. ЗЗДН има нужда от много по-спешни промени, които реално ще увеличат защитата и ще подобрят практиката на държавните органи по отношение на домашното насилие, отколкото прибързано създаване на задължение за осигуряване на 28 кризисни центъра на територията на страната.

Разбира се, Алиансът не би могъл да се противопостави дори и на тази малка промяна, доколкото необходимостта от създаване на нови кризисни центрове е факт, но въпреки това изразяваме притеснението си, че предложените в закона промени не целят осигуряване на цялостна и ефективна защита на пострадалите от домашно насилие, а са по-скоро популистка маневра на конкретна политическа партия, стремяща се да получи политически дивиденди.

Поради горното призоваваме народните представители да пристъпят към изменение и допълнение на ЗЗДН след провеждане на експертно обсъждане, в рамките на което да се постигне консенсус относно всички важни промени, които следва да се направят в този нормативен акт.

С уважение:

Геновева

Председател на АЗНОИ

адв. Елена Кръстев,

Координатор на АЗНОИ

